

at Statskassen tilsthyder — jeg antager saa ved Ministeriets egen Bestemmelse — hvad der udover et vist Beløb udfordres, for at en Tjerdedel af de Studerende kan faae Fripladser o. s. v. Der staar ikke et Ord om Finantsloven, saa jeg tænker, det er en ministeriel Sag, at der blot skydes til, det er kalkulatoriske Beløb udenfor Finantsloven. § 4 er saa venlig at sige os, at 830,000 Kr. bevilges ved denne Lov, og hvad der ikke bruges o. s. v. kan anvendes uden særlig Bevilling. Jeg siger, dette er et Tidens Varn; for nu staar der, det kan ske ved Finantsloven, men der maa naturligvis efter den praktiske Opfattelse af Forholdene menes, at dette naturligvis ogsaa kan ske paa anden Maade; det kan jo ske provisorisk. Det er nu Et. Saa for det Andet bevilger denne Organisationslov 830,000 Kr., og det anbefale de ærede store og smaa Bønder os i Forening. Jeg vidste ikke rettere, end at der skulde en Finantslov til for at bevilge Noget, og det var en Selvfølge, at Alt gik ind derunder, Lønninger og det Hele, at Intet kunde afholdes, uden at det bevilgedes der. Tager man imidlertid den Statsret, som ligger til Grund for Affattelsen af dette Forslag, eksisterer denne Netsopfattelse ikke længere. Her bevilges 830,000 Kr. Det Interessante ved det er, at Tiden er saadan! Selv om dette Beløb nu f. Ex. var bevilget i § 4 — det skulde være ved Finantsloven — saa skulde det dog alligevel gerne, naar det ikke blev anvendt i det ene Aar, efter vore Regler søges gjenbevilget for det næste Aar paa Tillægsbevillingsloven. Men nu, hvis vi faae § 4, kan den fuldstændig træde i Stedet baade for Finantsloven og Tillægsbevillingsloven, ikke blot i det foregaaende, men ogsaa i det følgende Finantsaar. Naar det engang er bevilget her ved denne organisatoriske Lov, behøve vi ikke videre. Det skal jeg for Resten ganste henstille. Jeg nævnte det kun for at vise, hvorvidt vi ere komne, hvorhen vi styre, naar man mødes her i Thinget med saadan et Lovforslag, med den Bravnr, der er gjort af det, og forlanger, at det skulde vi godkjende. Jeg glæder mig, da dette sker, dog virkelig over, at jeg endnu her ser — hvad der ellers kan være os imellem — gamle Ansigter fra for 20 Aar siden og længere; vi have dog Erfaring for, at saadan gik vi i alt Fald ikke til Værts den Gang med den Slags Ting. Endvidere hedder det her i § 1, 4de Stykke, at disse Professore, Lektorer og andre Lærere, der skulde udnævnes derude, at deres Tjenestetid strax efter deres Udnævnelse skal regnes fra deres første Ansættelse som faste Lærere. Selv om de alt-

saa kun have været i en eller anden underordnet Stilling, som Dyrlæge-Medhjælper, Assistent og Signende, men have faaet fast Ansættelse ved Kongens Bestemmelse uden forhøiet Bevilling, skulde de altsaa nu uden Videre paa een Gang kunne springe op, saaledes at alle de Aar regnes med. Selv om Bedkommende nu staar paa en 2—3000 Kr. Lønning, springer han op til højeste Lønning for en Professor f. Ex., som er 6000 Kr. ja jeg siger ikke, fordi det skulde være saa overordentlig høi en Lønning for en Professor, der har tjent sig op dertil gjennem en længere Narvætte. Der er en anden eiendommelig Bestemmelse i samme Paragraf, idet der staar: „I Tilfælde af Vakance og Konstitution i en Lærerplads kan den for denne bestemte Lønning udbetales som Honorar for Lærervirksomhedens Bestridelse.“ Man skulde synes, det er jelsfulgeligt, men det er dog et Brud med de nuggældende Regler, der her skal ske. En Embedsmand, der skal bestride en anden Embedsmands Funktion, kan nu ikke faae mere end Halvdelen af Embedets Lønning, og dersom man sætter den her foreslaaede Bestemmelse saa almindeligt, kunde der gerne gjennem den staves en Fristelse til at holde Embeder ledige, for at de andre Lærere kunde ved at holde enkelte Foredrag foruden deres egne, og derigjennem bestride Forretningerne, dele Lønningen. Altsaa denne organisatoriske Lov er i de to af mig nævnte Henseender et Brud med den tidligere Lovgivning. Det er i det Hele et overordentlig interessant Lovforslag. § 3 for Forvaltningen af disse 300,000 Kr. stiller et Kontorhold op af en Bestaffenhed, saa jeg vil sige: Gud naade vore Forretningsmænd i Danmark, hvis de ved en Omsætning af 300,000 Kr., selv om der er forbundet noget Materialophin dermed, skulde anvende saa mange Tusende som her foreslaaet til Kontorhold. Hvor mange Procent bliver det ikke til Bogholderi, Regnskabsføring o. s. v. for en saadan Bagatel i Forretningslivet som 300,000 Kroner aarlig Omsætning, der tilmed her i de allerfleste Tilfælde foregaar efter Lovens bestemte Regler? Det er et rart Regnestykke! Mon det ogsaa kan glide ned — jo i de store og smaa Bønder er det gledet ned — men mon det ogsaa kan glide ned i dette Thing? Jeg beklager, at der ikke har været en Kjøbmand eller anden Forretningsmand imellem dem; han vilde dog vist strax have studset over den Organisation. — Jeg kommer saa til „Universitetet“. Der har i de sidste 28 Aar fra den Gang Skolen traadte i Virksomhed og til Udyngen af 1885—86 været af Veterinærkandidater 538, af Landbrugs do. 301, Landinspektører 89, Havbrugskandidater 71.